

Luxusní kosmetika faraona Tutanchamona: Masti pro zdraví i krásu měl s sebou dokonce i v hrobce

28.4.2025 - | PROTEXT

Starověcí Egypťané používali přírodní suroviny s hydratačními, protizánětlivými, antiseptickými nebo hojivými účinky. Mnohé z nich přitom nacházejí uplatnění v kosmetice a medicíně i dnes - kromě zkrášlování nebo zpomalování stárnutí pleti, pomáhají například v dermatologii při léčbě kožních problémů jako jsou ekzémy, akné, či popáleniny.

Včelí vosk, med

Včelí produkty používali staří Egypťané k hojení ran, i jako základ pro masti, dodnes známe také léčivé účinky propolisu. Výtažky z medu či včelí vosk tak najdeme i v 21. století v mnoha kosmetických krémech, ale i léčivech nebo v balzámech na rty.

Přírodní oleje

Nejběžnější přísadou v kosmetice a mastech byl **olivový olej**, ale také **mandlový**, **sezamový** nebo **moringový**. Jejich přínosem je hydratace pleti v horkém a suchém podnebí, ale i příjemná vůně, často ve spojení s dalšími bylinkami a pryskyřicemi. Už ve starém Egyptě byl velice ceněný také **růžový olej**, který je symbolem luxusu dodnes a moderní kosmetika využívá jeho anti-aging účinky. Cenově příznivější olivový olej se pak stále používá k léčbě ekzémů a suché pokožky, sezamový olej nebo masti s **živočišnými tuky** zase chránily před sluncem a používaly se k hojení ran. Zmíněný **mandlový olej** se dnes používá na dětskou dermatitidu, citlivou pleť i strie. Napříč tisíciletími je také pro své blahodárné účinky na pokožku známá a využívaná **aloe vera**.

Líčení

Ve starověkém Egyptě se líčili muži i ženy. Typickým **symbolem egyptské krásy bylo líčení očí** - silné černé linky měly nejen **estetický**, ale i **zdravotní účel**. Obsažený tuk zachycoval všudypřítomný poletující písek, barva odrážela prudké sluneční světlo a chránila před spáleninami. Olovnaté soli v líčidle dokonce stimulovaly imunitní systém proti očním infekcím. Dnes už se ale nepoužívají kvůli své toxicitě. K barvení rtů, tváří i jako oční stíny pak starověcí Egypťané používali **červený a žlutý okr**. I dnes je okr běžnou součástí dekorativní kosmetiky, např. rtěnek, tvářenek, bronzerů a make-upů - je totiž netoxický a stabilní. A asi každá žena v dnešní době zná jílové masky nebo peelingy - právě **jíly** používali Egypťané k čištění pleti a léčení kožních problémů už v dobách faraonů. Na těchto starověkých složkách staví mnoho značek minerální kosmetiky, a vrací se k tradičním recepturám. K dočasnému líčení, zdobení kůže nebo barvení vlasů, se také dodnes používá **henna**.

Parfémy a rituální obřady

V parfémech a při rituálních obřadech se využívaly **esenciální oleje a vonné pryskyřice**, jako např. **lotosový olej**, **kadidlo**, **myrha**, **koriandr**, **fenykl**, **levandule**, **skořice**. Nesmírně důležitá byla také **sůl**, kterou staří Egypťané považovali za symbol čistoty, využívali ji k léčbě infekcí, a byla klíčovou složkou při mumifikaci mrtvých. K balzamování totiž využívali natron (přírodní směs uhličitanu sodného a chloridu sodného), který vysušoval tělo a zabraňoval rozkladu.

Kosmetická výbava faraona Tutanchamona

Bohatá kosmetická výbava byla nalezena i v hrobce faraona Tutanchamona. Skvostné nádoby z alabastru ukrývaly vzácné voňavky, oleje a krémy. Některé obsahovaly složky jako **kadidlo, myrhu** nebo **cedrový olej** – luxusní suroviny s **antiseptickými a pečujícími účinky**. Masti byly **tak cenné**, že **první zloději**, kteří se do Tutanchamonovy hrobky dostali, raději v rychlosti **vyprázdnili obsah** nádherně zdobených **nádob, které pak na místě zanechali prázdné**. To, že odnesli jen vzácné emulze a esence, dokazují otisky jejich prstů na dně těchto schránek. Díky tomu ale v hrobce zůstaly, a my je můžeme obdivovat i na aktuální výstavě „**Tutanchamon - jeho hrobka a poklady**“, která je denně otevřená **v pražských Letňanech**.

Právě o významu výše zmíněných přírodních látek, které v kosmetice i medicíně používali už staří Egypťané a využíváme je dodnes, **promluvila na výstavě „Tutanchamon - jeho hrobka a poklady“** vyhledávaná dermatoložka **profesorka Monika Arenbergerová**. „Starověcí Egypťané v mnohém položili základy dnešní skincare rutiny. Třeba včelí vosk nebo olivový olej se pro své hojivé účinky stále využívají nejen v kosmetice, ale i v medicíně, dodává paní profesorka. Tutanchamonovu kosmetickou výbavu, nalezenou v jeho hrobce, si na výstavě prohlédly také známé osobnosti v čele se **Sabinou Laurinovou, Barbarou Nesvadbovou a Nelou Boudovou**. „Člověk by se neměl moc pozorovat, takže já nějaké beauty postupy zase tak neprožívám. Naopak zážitky jako je třeba tato výstava mají minimálně pro naše duševní zdraví určitě větší přínos než kosmetické procedury,“ svěřila se herečka Nela Boudová. „Já bych ráda pro svůj vzhled dělala vše, co královny a králové ve starém Egyptě, ale nemám na to čas. Zato možnost vidět takovýto počín, sáhnout si a doslova prožít historii v expozicích, které jsem tu viděla, na to si prostor najdu vždy,“ podělila se o svůj dojem z výstavy „Tutanchamon - jeho hrobka a poklady“ spisovatelka Barbara Nesvadbová. Herečka Sabina Laurinová byla překvapená, jak je výstava pojatá i pro dětské návštěvníky: „Určitě sem zajdu ještě jednou i s holkama, hlavně ta mladší by díky ní pak mohla udělat dojem ve škole, protože to, co se tu člověk dozví, a hlavně jakým způsobem si tu děti ty vědomosti uloží do paměti, to je myslím unikátní.“

Výstava „Tutanchamon - jeho hrobka a poklady“ je v pražských Letňanech (PVA EXPO PRAHA) otevřena denně, více na www.tutanchamonpraha.cz.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/luxusni-kosmetika-faraona-tutanchamona-masti-pro-zdravi-i-krasu-mel-s-sebou-dokonce-i-v-hrobce/2666487>